

የመንግሥት መወደቅና

መነሻ

(The Rise and Fall of Kingdoms)

ወጥ ግዛት

(United Kingdom)

☐ የቴልዳን ጽሁፍ

(Tel Dan Inscription)

ቴል ዳን፡እስራኤል፡1993

- አንዳንድ ሊቃውንቶች ዳዊት በባቢሎን ባርነት ስር ለነበሩት አይሁዶች ማበርታቻ አንድሆን የተጻፈ ልብወልድ ነው ይላሉ።
- የሶርያው ንጉስ አዛሄል የእስራኤልን እና የይሁዳን ንጉሥ ሰለመግደሉ በኩራት በድንጋይ ላይ ፅፎ አስቀምጧል። የእስራኤል ንጉሥም በፅሁፉ ላይ ቤተዳዊት ብሎ ነው ሚጠራው እርሱም የዘርሐረጉን ለማሳየት ነው
- ይህም ፅሁፍ ዳዊት ከመፅሐፍ ቅዱስ ውጪ ተጠቅሶ የተገኘበት የመጀመሪያው ግኝት ነው።

▣ የኬብሮን ግንቦች

(Hebrons wall)

ኬብሮን፡ፍልሰጤም

- ኢያሱ 10:36 ወይም በዳዊት ዘመን እንደተገለጸው በኬብሮን ጥሩ በግንብ የታጠሩ ከተማ እንዳልሆነች ለረጅም ጊዜ ይታሰብ ነበር።
- ቢሆንም ግን በቦታው ላይ በተደረጉት ቁፋሮዎች ኬብሮን በ11ኛው እና በ12ኛው ክፍለ ዘመናት በትላልቅ ግንብ የታጠሩ እንዲሁም ሀገር ውስጥም ሆነ ከሀገር ውጪ በንግድ ያደገች ሀገር አንደኛዎች ያሳያል።

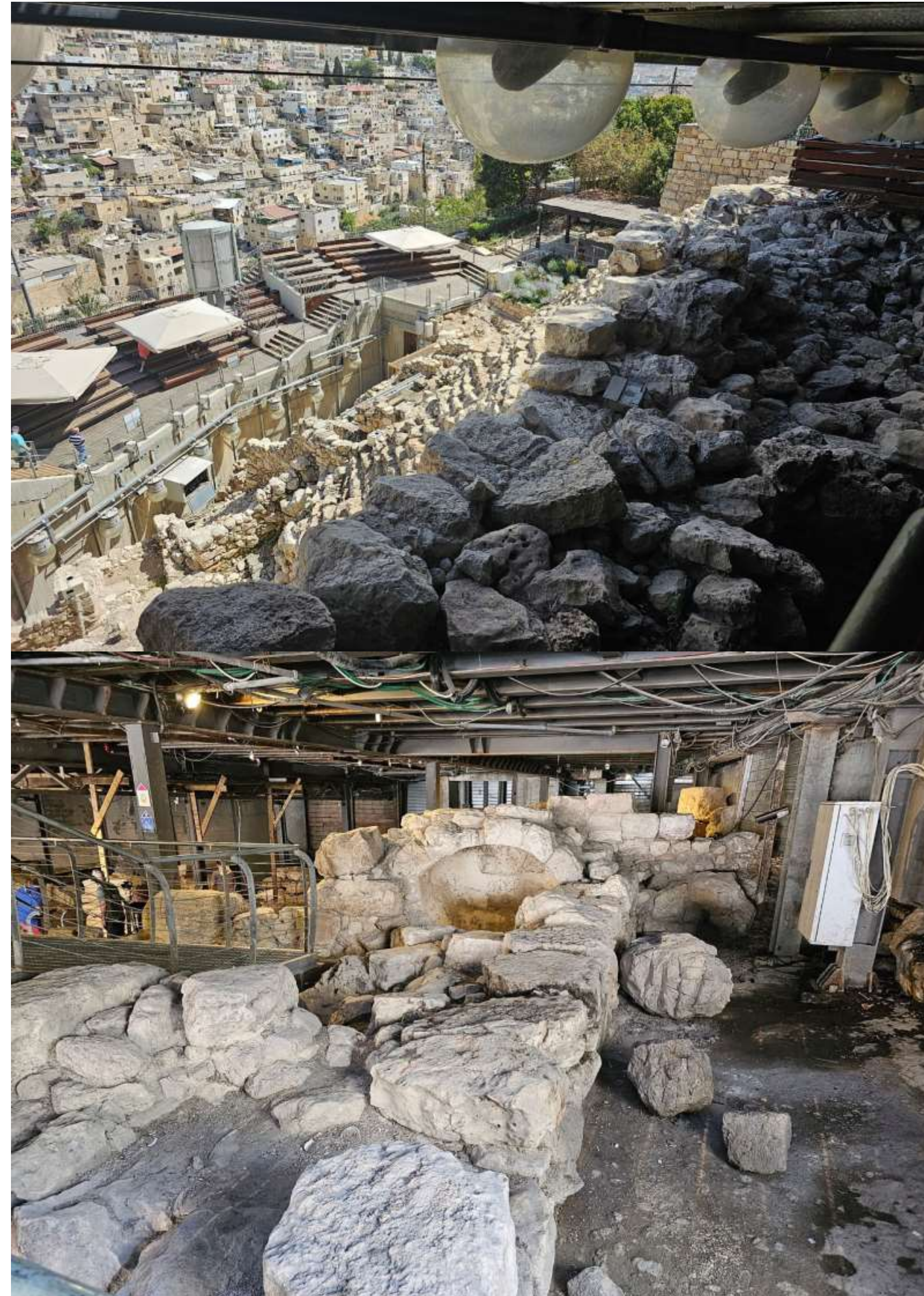

□ የዳዊት ቤተ መንግሥት

(David's palace)

እየሩሳሌም

- ዳዊት የአሪዮንን ሚስት ቤርሳቤህን ያየበት እንዲሁም አሪዮን አንድገደል ያዘዘበት ቤተ መንግሥት ፍርስራሽ በኢየሩሳሌም ዳዊት ከተማ ተገኝተዋል።
- አድሜያቸው ከ3000 ዓመት በላይ እንደሆነ ጥናቶች ያሳያሉ እርሱም በዳዊት ጊዜ ነው።

☐ የኪሪቤት ሱሜይሊ ቡሌ

(Khibret Summeily Bullae)

፩መ ሃርዲን፣፩፭ ብሌክሊ፣2014

- ቡሌ በጥንት ጊዜ ጥቅም ላይ የሚውል ትንሽ የሸክላ ወይም የብረት ማኅተም ሲሆን ባለቤትነትን እና የመንግስት የድብዳቤ ደህንነትን ያረጋግጣል።
- በዚህም ቦታ መገኘታቸው በቦታው የነበረውን የመንግስት እንቅስቃሴ ያሳያል።

☐ የኪራምመቃብር

(Sarcophagus of Ahiram)

ፒዩር ሞንቴ:1923

- መፅሐፍ ቅዱስ ላይ ከዳዊት እንዲሁም ከሶሎሞን ጋር በነበረው ግንኙነት የሚታወቀው ኪራም መቃብር ሲሆን በህይወት እንደነበረ ያሳያል ከርሱም በላይ መፅሐፍቅዱስ አንደሚለን ከጎረቤት ሀገራቶቹ ጋር ጥሩ ግንኙነት እንደነበረው ያሳያል።

☐ የሰላሞን የመዓድን ስፍራ

(Solomon's Copper Mine)

የርዳኖስ፡ከእየሩሳሌም 3 ቀን መገንጠል

- በዚህ የመዓድን ስፍራ ላይ ሁለቴ ጥናት የተደረገ ሲሆን በመጀመርያው ከሰላሞን ጊዜ ቡሃላ ነው ሲሉ በሁለተኛው ጊዜ ግን እድሜው ዳዊት የነበርበት ጊዜ እንደሆነ አረጋግጠዋል።
- ይህም ሰላሞን ቤተ መቅደሱን የሰራበትን መዳብ ከዛ አንደተጠቀመ አንዲሁም የመፅሐፍ ቅዱስ ቅዱስ ታማኒነትን ያሳያል።

☐ የሰላሞን ግንብ

(Solomon's Wall)

እየረገጠው፡2010፡ኢላት ማዘር

- ይህ ግንብ እስራኤል በሶሎሞን አገዛዝ ስር በነበረችበት ጊዜ በግንብ የታጠሩ መሆኑን እንዲሁም በቦታው ላይ የተገኙት ቡላዎች እና የሽክላ ማሰሮዎች መፅሐፍ ቅዱስ እንደሚለን ያደገች ሀገር እንደ ነበረች ያረጋግጣልናል።

□ የሳባ ፅሁፍ

(Bronze Sheba Inscription)

በጥንት ዕቃዎች ገበያ 2009 የኮሎኔልኮግላንስጦታ

- አንዳንዶች ከደቡብ አርቢያ ግዛት ተነስታ 2253 ኪሎ ሜትር ተጉዞ የንግድ ልውውጥ ማድረግ ይቅርና ስለ ሰሎሞን ማወቅ ራሱ ዘበት ነው ይላሉ።
- ይህ ፅሁፍ የሳባ ሎሌ ለአምላኩ ስለ ደህንነቱ እያመሰገነ እና ቤተሰቡን እና ንብረቱን አያቀረበ ከዛም ቡሃላ ወደ ዴዳን፣ጋዛ እና የይሁዳ ከተሞች (*encircled*) ስላለው የንግድ ጉዞ ያወራል እሱንም በድንጋይ ላይ ፅፎታል።

